

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

11. ČÍSLO / XXVII. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

17. BŘEZNA 2019

Z obsahu:

O Otčenáši -

Posvěť se jméno tvé
Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 27. února 2019,
na Svatopetrském
náměstí v Římě
- strana 2 -

Blahoslavený Marcel Callo

Libor Rösner
- strana 4 -

Proč katolíci uctívají relikvie

Mary Rezac
- strana 6 -

Smrt hříšníkova (1)

Sv. Alfons Maria
z Liguori
- strana 8 -

Kardinál Duka:

Zdravá přirozená rodina
je nejlepší ochranou dětí
- strana 10 -

Pro kulturu otcovství

Christof Gaspari
- strana 11 -

Bl. John Henry Newman bude svatořečen

- strana 12 -

Vizionář:

Tajemství zjevení v Tre
Fontane (47)
Saverio Gaeta
- strana 13 -

VI. zastavení křížové cesty v Rožnově pod Radhoštěm (foto Jiří Koleček)

Proč katolíci uctívají relikvie

„Máme mnoho částí, ale všichni jsme jedno tělo,“ zpívá se v refrénu jedné populární církevní písně z 80. let 20. století, vycházející ze slov 1. listu Korintánům (12,12).

I když jsme jedno tělo v Kristu, tak pokud se stanete katolickým světcem, může se stát, že části vašeho těla budou putovat po světě.

Vezměme si například sv. Kateřinu Sienskou. Mladá a proslulá dominikánka třetího řádu vedla intenzivní život modlitby a pokání a dle dobového svědectví ve 14. století sama ukončila avignonský exil Petrových nástupců.

Když v Římě zemřela, její rodné město Siena vyžadovalo její tělo. Uvědomuje si, že by je asi chytili, pokud by vzali celé mrtvé tělo, zloději se rozhodli, že bude bezpečnější, když vezmou jen hlavu.

Když byli na útěku z Říma zastaveni hlídkami, vyslovili rychlou modlitbu a žádali o pomoc sv. Kateřinu. Hlídky otevřely tašku a nenašly mrtvou hlavu sv. Kateřiny, ale spoustu okvětních lístků. Jakmile zloději dorazili zpět do Sieny, její hlava se znovu zhmotnila – a to je jeden z mnoha zázraků, které se jí připisují.

Hlava sv. Kateřiny Sienské spolu s jejím palcem byla umístěna v relikviáři baziliky sv. Dominika v Sieně, kde je dnes možné ji uctívat. Její tělo zůstává v Římě, noha v Benátkách.

Od Turínského plátna přes prst sv. Tomáše až po zázračnou krev sv. Januária anebo mozek sv. Jana Boska katolická církev uchovává a uctívá mnoho zvláštních, ale navzdory tomu svatých artefaktů, známých jako relikvie Ježíše a svatých.

Laikům se tradice uctívání relikvií (zejména tělesných) může zdát jako mimořádně morbidní praxe. Avšak kořeny této tradice jsou starší než Ježíš a praxe je založena na Písmu svatém a staletích církevního učení. Ačkoliv jde o jednu z nejzajímavějších tradic církve, může to být i jedna z nejvíce nepochopených.

* * *

Otec Carlos Martins je Custos Reliquiarum, tedy je katolickou církví jmenován za Vikáře relikvií s pravomocí vydávat relikvie. Martins je členem organizace Spo-

lečníků kříže a zároveň předsedá Pokladům církve, kněžskému úřadu, jehož cílem je poskytnout lidem zkušenost s živým Bohem prostřednictvím setkání s relikviemi světců ve formě expozice. Úřad na pozvání vystavuje relikvie napříč Severní Amerikou.

V následujícím rozhovoru s CNA P. Martins odpovídá na otázky a rozptýluje některá běžná nedorozumění v otázce tradice relikvií.

Především, co je to relikvie?

Relikvie jsou fyzické objekty, které mají přímou souvislost se svatými anebo s naším Pánem. Obvykle jsou rozděleny do tří tříd:

Relikvie první třídy jsou těla anebo části těl svatých, jako jsou kousky kostí nebo těla.

Relikvie druhé třídy jsou něco, co svatý osobně vlastnil, například košili či knihu (anebo fragmenty těchto předmětů).

Relikvie třetí třídy jsou ty věci, kterých se svatý dotkl anebo se dotkly relikvie první, druhé nebo třetí třídy.

Slovo relikvie znamená „fragment“ nebo „pozůstatek věci, která existovala, ale dnes již ne“. V obchodech se starožitnostmi tak nacházíme „relikvie občanské války“ či „relikvie z Francouzské revoluce“. Samozřejmě, nehovoříme o takovýchto relikviích, ale o posvátných relikviích.

Odkud pochází katolická tradice uctívání svatých relikvií?

Písmo učí, že Bůh koná prostřednictvím relikvií, zvláště pokud jde o léčení. Ve skutečnosti, když zjišťujeme, co Písmo říká o svatých relikviích, vyvstává nám myšlenka, že léčení je to, co „vykonnávají“ relikvie.

Když se mrtvola člověka dotkla kosti proroka Elizea, mrtvý ožil a postavil se na nohy. (srov. 2 Král 13,21)

Žena byla vyléčena z krvotoku, když se prostě dotkla Ježíšova oděvu. (srov. Mt 9,20–22)

Znamení a divy apoštolů byly tak velké, že ještě i na ulici lidé vynášeli nemocné, aby na ně padl aspoň Petrův stín. (srov. Sk 5,12–15)

Když šátky a zástěry, kterých se dotkl Petr, odnášeli k nemocným, neduhy mizely a zlí duchové je opouštěli. (srov. Sk 19,11–12)

V každém z těchto případů Bůh přinesl uzdravení pomocí materiálního předmětu. Způsobem uzdravení bylo dotknutí se toho předmětu. Je velmi důležité poznamenat, že příčinou uzdravení je Bůh; relikvie jsou prostředkem, skrze který on koná. Jinými slovy, relikvie nejsou magické. Neobsahují moc, která je jejich vlastní; neobsahují moc oddělenou od Boha.

Každé dobro, které se projevuje prostřednictvím relikvií, je Božím činem. Ale skutečnost, že Bůh se rozhodne použít relikvie svatých při uzdravování a zázracích, nám říká, že chce přitáhnout naši pozornost ke svatým jako ke vzorům a přímluvcům. (srov. *Katechismus katolické církve*, 828)

Kdy začalo uctívání relikvií?

Bylo přítomné od nejstarších dnů křesťanství, během samotné apoštolské doby. Dokládá to následující zpráva ze Smyrny (dnešní Izmir v Turecku), když byl místní biskup sv. Polykarp upálen zaživa:

„Uctíváme Krista, protože je Syn Boží, ale mučedníky milujeme jako učedníky a napodobitele Pána. Takže jsme pochovávali Polykarpovy ostatky, které jsou pro nás cennější než nejdražší diamanty a kterých si vážíme více než zlata.“ (Skutky sv. Polykarpa, přibližně 156 n.l.)

Polykarp byl významný člověk. Obrátil ho apoštol Jan, který ho pokřtil a následně ho ustanovil za biskupa. Tady vidíme, že církev od svého začátku praktikovala lásku vůči ostatkům mučedníků.

Jaký je duchovní význam relikvií?

Myslím si, že nejlépe to vystihl sv. Jeroným:

„My se neklaníme, my neadorujeme, ani ze strachu se neskláníme před stvořeními více než před samotným Stvořitelem, ale uctíváme ostatky mučedníků v řádu adorace Toho, jemuž tyto mučedníci patří.“ (Ad Riparium, I, PL, XXII, 907)

Uctíváme relikvie jen kvůli uctění Boha.

Když vybíráme relikvie z těla svěťce, které části těla volíme?

Každá část těla svěťce je posvátná a může být umístěna v relikviáři. Může se použít jakákoliv kost. Kromě toho se využívá také masitá tkáň, vlasy a někdy i krev. Někdy se z hrobky všechno rozptýlí. Někdy se hrobka zachová.

V kterém bodě kanonizačního procesu jsou věci anebo části těla považovány za oficiální relikvie církve?

Před blahorečením se uskutečňuje formální obřad, v němž jsou relikvie identifikovány a přemístěny (oficiální výraz „přeloženy“) do kostela, kaple či oratoře. Jednoduše řečeno, hrob se exhumuje a vyberou se posmrtné ostatky.

Pouze církev má právní moc formálně uznat svatost osoby. Když to církev dělá – prostřednictvím blahorečení a kanonizace –, jejich relikvie získávají kanonické uznání jako posvátné relikvie.

Existuje významný rozdíl mezi blahorečením a kanonizací. Blahorečení je vyhlášení církve, že existují silné důkazy o tom, že daná osoba je mezi svatými v nebi. Přesto blahorečení povoluje jen místní úctu, to znamená úctu v zemi, v níž jednotlivec žil a zemřel. Když byla kupříkladu blahorečena Matka Tereza, jen v Indii a v její rodné Albánii byla povolena její úcta. Mši k její cti nebylo možné slavit např. v USA, a ani její relikvie nebylo možné umístit v oltářích.

Zatímco blahorečení umožňuje místní úctu, kanonizace na druhé straně vyžaduje univerzální úctu. Kanonizovaným osobám tak udělují právo na úctu v rámci univerzální církve.

Církev umožňuje, aby části svěťcova těla byly rozděleny na relikvie, ale zakazuje rozptýlení popela zesnulých, kteří jsou zpopelnění. Proč tomu tak je?

Každý člověk má právo na pohřeb. To znamená, že komunita má povinnost pochovat mrtvé.

Každá lidská společnost a kultura dodržovala tuto povinnost. Mrtví byli vždy

pochováni a archeologie nikdy nenašla lidskou komunitu, která by to nepraktikovala. Dalo by se správně říci, že pochování mrtvých tvoří součást naší kulturní DNA.

Teologickým pojmem pro tento instinkt je přirozený zákon. Příroda vryla zákon do lidského srdce, jenž se projevuje v praxi pochování mrtvých jako konečného činu lásky a oddanosti, anebo přinejmenším aktu úcty a slušnosti.

Nemělo by být proto překvapením, že církev uvádí pochování mrtvých jako jeden z tělesných skutků milosrdenství. Milosrdenství neničí přírodu, ale zdokonaluje ji.

V pochování existuje flexibilita. Ostatky mohou být pochovány v zemi, v moři anebo nad zemí, například v jeskyni či kolumbáriu. Jde o to, že pohřeb se uskutečňuje na jednom místě, takže je možné říci, že osoba „obývá“ poslední místo odpočinku. Touží po tom lidské srdce. Vidíme lidi, kteří přicházejí na hroby a promlouvají k nim, jako by hovořili se zesnulým. A dělají to jinak, než by s mrtvým mluvili doma. U hrobu rozprávějí s mrtvým, jako by byl přítomný.

Z toho důvodu církev kromě jiného učí, že je pod lidskou důstojnost, aby byly tělesné ostatky „rozptýleny“, ale je to zároveň mimo lidské citění. Lidé potřebují místo, kde se setkají s mrtvými v jejich tělesnosti.

Avšak svatí, jako členové Kristova těla, mají právo, aby byly jejich ostatky uctívány. A toto právo, plynoucí z jejich důstojnosti členů Kristova těla, překonává jejich právo mít svoje ostatky v hrobě.

Jak se správně přechovávají relikvie? Mohou laičtí katolíci uchovávat relikvie první třídy ve svých domovech?

Relikvie jsou velmi vzácné. Nejsou něčím, co bylo současně živé a nyní je mrtvé. V případě prvotřídních relikvií hovoříme o těle, které čeká na všeobecné vzkříšení, kde se duše svěťce sjednotí se svými tělesnými ostatky.

A proto způsob, jakým uchováváme relikvie, má mimořádnou důležitost. V ideálním případě by měly být relikvie uchovány v kostele či kapli, kde mohou být zpřístupněny k veřejné úctě.

Nejvyšší poctou, jakou církev může relikviím udělit, je umístit je v oltáři, kde se nad nimi může slavit mše svatá. Tato praxe pochází z rané církve. Ve skutečnosti byly hrobky mučedníků nejceněnějšími oltáři pro liturgii.

Jako alternativa k jejich umístění v oltářích existuje jejich instalace v posvátném výklenku, kde je lidé mohou uctívat. Takovéto svatyňky jsou důležité, protože umožňují lidem hlubší zážitek intimity se svatým.

Církev nezakazuje vlastnění relikvií laiky. Mohou je dokonce mít u sebe doma. Avšak kvůli mnohým zneužíváním, která se týkají relikvií, církev již nebude vydávat relikvie jednotlivcům – ani duchovenstvu.

Mezi zneužívání relikvií zařazujeme neposkytnutí jim řádné úcty (zanedbávání), nedbalé zacházení a v některých případech i jejich prodávání. Zneužívání se nemusely nezbytně dopustit osoby, kterým církev původně relikvie odkázala. Když však tyto osoby zemřely a relikvie procházely dědictvím, byly často velmi exponované. Se zatměním křesťanské kultury v západním světě víra již nemůže být považována za samozřejmost, dokonce ani mezi dětmi nejzbožnějších lidí.

Církev proto vydává relikvie, kvůli jejich ochraně, jen kostelům, kaplím a oratořím.

Jak důležitá je pravost relikvií? Jak přistupuje církev k určování autenticity velmi starých relikvií pocházejících z raného období církve?

Pravost je kriticky důležitá.

Ale v případě starších světců je určení identity mnohem snazší, než si myslíte. Bylo tradicí stavět kostel nad hrobem svěťce. To je důvod, proč stojí bazilika sv. Petra anebo bazilika sv. Pavla Za hradbami tam, kde stojí. Obě mají hrobku svěťce, která se nachází přímo pod oltářem.

Moderní archeologie pouze potvrdila to, v co věřila starověká tradice.

*Zdroj: www.catholicnewsagency.com,
www.lifenews.sk*

Přeložil -dd- (Redakčně upraveno)

MYSTIKA

**MYSTICKÉ MĚSTO BOŽÍ
SVAZEK I. - POČETÍ**
Sestra Marie od Ježíše z Agredy
Z angličtiny přeložil Jan Cyril Řeřucha

První ze čtyřsvazkového mystického a teologického díla napsaného ze sdělení Matky Boží. *Mystické město Boží* obsahuje podrobný životopis Panny Marie a vedení omilostněné duše sestry Marie od Ježíše (1602–1665), představené kláštera Neposkvrněného početí, řádu sv. Františka Serafinského ve španělském městě Agreda. První svazek s názvem *Početí* představuje svatá tajemství uskutečněná Bohem v Panně Marii od okamžiku jejího početí až po zasnoubení sv. Josefovi. Kniha první tohoto svazku pojednává o božském předurčení Krista a jeho Matky jako nejvyššího ideálu celého stvoření; o stvoření a vzpouře andělů; o stvoření lidí; o rodokmenech spravedlivých mužů; o konečných důsledcích početí a zrození Královny nebe a o jejím životě až do jejích tří let. Dále je zde výklad 12. kapitoly knihy Zjevení. Kniha druhá pojednává o obětování Panny Marie v chrámě; o milostech, které obdržela z Boží ruky; o vysoké dokonalosti, se kterou dodržovala chrámová pravidla; o nebeské vznešenosti jejích hrdinských ctností a vizí; o zasnoubení se sv. Josefem. Následuje výklad 31. kapitoly knihy Šalomounových Přísloví.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
V MCM s. r. o. vydání první • Váz., A5, 480 str., 538 Kč

- V prodeji jsou také ostatní tři svazky (váz., A5):
- II. – **Vtělení** • 444 stran, 498 Kč
 - III. – **Probodění** • 566 stran, 498 Kč
 - IV. – **Korunování** • 488 stran, 378 Kč

BELETRIE

OTEC ELIÁŠ • APOKALYPSA
Michael D. O'Brien • Z angličtiny přeložil
Eduard Geisler • Odpovědný redaktor P. Štěpán
Smolen • Redakční spolupráce Kateřina
Kutarňová, Milan Žonca a Martina Nicolson

Karmelitánský kněz, otec Eliáš Schäfer, zažil v dětství hrůzu holokaustu, v mládí úspěch jako přední izraelský politik a právník. Nyní touží strávit zbytek svých dní modlitbou a pokáním v klášterním tichu. Je však Církví vyslán, aby se utkal s nejmocnějším mužem planety, snad Antikristem skrývajícím svou pravou tvář pod maskou mírotvůrce a globálního sjednotitele. Podaří se knězi přivést Muže hříchu k pokání dříve, než přijde zkáza?

Hesperion, z. s. • Druhé, upravené vydání
Váz., přebal, 140x207 mm, 520 stran, 389 Kč

ELIÁŠ V JERUZALÉMĚ
Michael D. O'Brien • Z angličtiny přeložila
Lucie Cekotová • Odpovědný redaktor P. Štěpán
Smolen • Redakční spolupráce Kateřina
Kutarňová, Milan Žonca a Martina Nicolson

Pokračování příběhu otce Eliáše (*Apokalypsa*). Druhý díl se odehrává během pouhého jednoho týdne na omezené ploše palestinských autonomních území a státu Izrael. Karmelitán, stíhaný pro vraždu, kterou nespáchal, nyní přichází v utajení do Jeruzaléma, aby se zde znovu postavil Prezidentovi, pokusil se ho přivést k pokání a varoval před ním lidstvo. Prozířetelnost chystá otci Eliášovi setkání s hříšníky i světci a připravuje ho na poslední konfrontaci s Mužem hříchu, který právě hodlá završit svůj mocenský vzestup dosažením světovlády.

Hesperion, z. s. • Váz., přebal, 140x207 mm, 224 stran, 269 Kč

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

982707-0262/2011	TZ	
------------------	----	---

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spol. s r. o., vydává Matice cyrilometodějská, spol. s r. o., Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kiml. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; http://svetlo.maticecm.cz; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431. www.maticecm.cz; inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrace: značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzgorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadáme nezveřejnění příspěvků nevracíme.